

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

A bankgyűlés után.

Sajnálni lehet az olyan fiaskókat, melyeknek rendezői és vezetői minden felelősség nélküli szabadon járhatnak kelhetnek az országban s legfeljebb vállvonogatva jelentik ki, hogy a hiba nem őket, hanem a 67-eseket terheli. Mert úgy áll a dolog szerintük, hogy ha van valamelyes siker, az a Hollókék érdeme, ha pedig fiaskó következik, azt a 48-asok ősi ellenségeinek gonosz fondorlata okozza.

Hollókéknek most kedvük jött arra, hogy „vonuljon fel a nemzet az ország szívébe”. Erre Polónyi, kinek vagy nem jutott szerep, vagy nem akartak adni, — kijelentette, hogy az országos népgyűlés nem sikerülhet, mert nem az hívta össze, aki egyedül illetékes, mert vezére a pártnak: Kossuth Ferencz. Mi azt hisszük, hogy Polónyi sem örvend hogy jóslata bevált. Mi még kevésbé. Már pedig a „Magyarország” és a „Nap” 10.000 emberre teszik azok számát, akik részt vettek a „nemzet nevében” a vasárnapi népgyűlésen, ellenben a többi lap 5—6000 főre becsüli a megjelenteket, ami bizony Budapesten, pláne „országos nemzeti gyűlésen” igazán edes kevés, mert hamar átvezik az osztrák fejeken az a gondolat, hogy ha egy főváros, melynek lakossága rohamosan közeledik az 1.000.000-hoz, a vidékkel együtt csak 10.000 embert tud talpra állítani hatalmas agitáció után egy nagy elvi kijelentés mellett, akkor az ott kifejezett hangulat nem fogadható el a hirdett országos lelkesedés jeléül, és a vezérlő vezetőkben vagy valamelyes optikai csalódás, vagy nagymervű önző és ravasz számítás rejlik.

A budapesti népgyűlés tehát jelentőségében kevéssel mulja felül a vidéki hasonló gyűléseket. A vidéki gyűlésekre Budapestről is többen szoktak lerándulni, most a vidékiek viszonzották a szívességet, de több aldozat-készséggel s tegyük hozzá: több igazi lelkesedéssel és önzetlenséggel. A budapesti gyűlésen nem volt jelen egy miniszter, egy államtitkár sem s az a néhány főispán, aki megjelent, az többnyire mind függetlenségi disz, vagy örökös elnök címe alatt vett részt. Sőt a függetlenségi párti 230 képviselő nagyobb része is távollétével tündökölt, úgy hogy a gyűlés, melynek „a nemzet nevében” kellett nyilatkozni és „a nemzetet kellett képviselni”, e tekintetben nem mondható fényesen sikerült manővernek.

Ezért mondja p. d. a „Budapesti Hirlap”, hogy „ha ez a nemzet érvényesíteni akarja a maga akaratát, akkor nem szabad veregetést szenvednie, hanem győznie kell. A harcot tehát csak oly időben és oly ponton szabad elfogadnia, amikor és ahol a győzelem kilátásai emberi számítás szerint biztosítva vannak”.

„A nemzetet csak olyan kérdésben szabad harcba vinni, amely kérdésben az egyértel-

műség is, de a kitartó elszántság is biztosítva van. Már pedig a bankkérdés, amelyet igen kevesen értenek és amelyről tudvalévő volt, hogy akik értik, azok nincsenek egy nézetben, nem ilyen kérdés, mely miatt választást felidézni célszerű.”

És — fájdalom — igaza van egy másik jelentékeny lapnak, midőn azt állítja, hogy az emberek egyrésze egyáltalán kiabrándult mindenből, amit politikának hívnak. Megundorodtak a három esztendő eseményeitől, attól a gerinczelen, ellenállás nélkül oda kínált szolgálalküszegtől, amelyet éppen azok az urak támogattak a legmelegebben, akik most egyzere kurucz elszántsággal szeretnek mindazt visszacsinálni, amit ma már vagy egyáltalában nem, vagy csak nehezen lehet kireperálni.

És a legnagyobb rész nem tud már hinni. Nem tud hinni senkinek, mert mindenki elég okot adott arra, hogy csalódjanak benne az emberek. És csak leszerelést, megalkuvást, örökös paktálást és a hihetetlenül beteg és erkölcstelen helyzethez való görcsös ragaszkodást látván, megcsömörlött a lelke és senki sem akarja elhinni, hogy tényleg kurucz zászlót és holnap már itt a leleplezés: a hősök ocsón kínálják magukat, és ha a hatalmat megkapják, a bankért se harezolnak tovább.

Ilyen erzelmekekkel telve és ilyen emberek vezérletét látva, hogyan lehessen elhinni, hogy a budapesti népgyűlés a „nemzet nevében” szólott és a kik ott szónokoltak, azok a nemzet önzetlen, dicső vezérei! Igaza van azoknak, akik fiaskót látnak, de tegyük hozzá, mi bizony sajnálattal és még rosszabb eredményeket sejtve látjuk az események elkedvetlenítő folyamatát, melyet a rossz politika emberei idéztek elő s a melyet makacsul tovább akarnak folytatni.

Szemle.

Kossuth és Andrássy Bécsbe mentek, hogy a válságra vonatkozó előterjesztésüket megtegyék a korona előtt, miután Wekerle Sándor visszaadta a királynak megbízását, amely sikerre nem vezetett egyrészt a függetlenségi párt, másrészt az osztrák intéző körök merevsége és elutasítása folytán. Kossuth kettős tervvel lépett az uralkodó elé. Az egyik 1911-re az önálló bankot, 1917-re az önálló vámterületet kívánja, s egyben garantálja, hogy a tiszta függetlenségi kabinet az önálló bank előkészítésével egyidejűleg megvalósítja a választói reformot (pluralitás nélkül), megszavaztatja úgy a delegációban, mint az országgyűlés két házában a hadsereg összes újabb szükségleteit, az annexiót s megalkotja az obstrukciót teljesen kizáró, végleges házszabályrevíziót. Ameny-

nyiben ez a javaslat nem nyerné meg a fel-ség tetszését, erre az esetre van Kossuthnak egy átmeneti programja, amely szerint ez a parlament már csakis a választói reformot intézné el, a közös bank szabalmát provizórikusan legfőljebb egy évre hosszabítaná meg s az összes függő kérdések megoldását az új ciklusra hagyná. Mindkét propozíciónak a gerincze, hogy a hatalmat kizárólag a függetlenségi pártra kell bízni. azon a véleményen van, hogy a krízis csakis a mai többségből vett többséggel oldható meg. Egyébként pedig a katonai kérdések megoldását s a közös bankban a paritás teljes kidomborítását javasolta.

Az önálló bank ügyében f. hó 6-án tartott budapesti népgyűlésen vármegyénkbeli br. Kemény Árpád főispán, mint a diószadi függetlenségi part örökös elnöke, gr. Teleki Árvéd és Gáspár János országgy. képviselők, Fogarasi Albert, Bedő Dénes, Kadar János, Kiss Jenő vettek részt. Gr. Teleki Árvéd beszédet is tartott, Fogarasi Albert pedig partoló fejszolalást tett.

Kossuth Ferencz, tekintettel ügyvivő miniszteri állására, nem jelent meg a népgyűlésen, de azért az őt üdvözlő közönség előtt kijelentette, hogy azért mondott le, mert az önálló bank híve Érdekes volt gr. Apponyi Albert távirata, ki lehetőleg kerülje a politizálás ocsó kijelentéseit s azért távirata is csak így szól:

Eberhard, jun. 6.

A Kossuth Ferencz által jelzett okból, sajnálatomra én sem jöhettek zivés hívásukra.

Apponyi Albert gróf.

Ez egyszerűségében elég ékesen szól és teljesen érthető.

Közigazgatási bizottság gyűlése.

A közigazgatási bizottság f. hó 9-én tartott gyűlésén br. Kemény Árpád főispán elnököl. A választott tagok közül jelen voltak: Zeyk Dániel, Csató János, gr. Bethlen Sándor, Zeyk Kálmán, br. Kemény Pál, Gáspár János, Török Bertalan, dr. Mayer Ödön.

Br. Bánffy Kázmír alispán jelentése szerint a közigazgatási ügymenet rendes. Abrudbányán tisztújítás volt.

Dr. Inczédi-Joksmán Ödön főjegyző fegyelmi ügyet és Kisenyed előjárósága ellen a felelősség kimondását javasolta.

Zalányi Farkas aljegyző legetetési pót-szabályzatokat és nőtülési engedélyeket adott elő. Cárner Ákos aljegyző utadó törlésekre nézve tett előterjesztést. Horváth József aljegyző építési és mezőrendőri ügyeket adott elő. Kovács Kelemen aljegyző urbé-resek vagyoni ügyeit, az erdők állapotáról szóló jelentést, ebadó törléseket referált.

Dr. Jeney Elek árvaszéki elnök jelentése szerint az ügymenet rendes.

Dr. Dobozó Vilmos főorvos jelenti, hogy májusban főleg légző- és emésztőszervi hurutos bántalmak fordultak elő. Született 800, meghalt 528 egyén. Roncsoló toroklobban 20 beteg közül 4 meghalt. Vörhenyben 22-en betegedtek meg, meghalt 1. Kanyaróban 320 beteg közül 11 halt meg. Hökhurutban 82 beteg volt, meghalt 5. Egészségügyi és trachomás szemvizsgálat több helyt tartott, Alsógárdon 19, Karácsonfalván 7 trachomás találtatott, kik elkülönítve gyógykezeltek. A megyei kórházban 163 beteg közül meghalt 3, kezelés alatt maradt 71.

Beretzky Miksa pénzügyigazgató jelentése szerint 2.627,391 kor. egyenesadóból május hóban befolyt 132.856 kor. összesen 401.219 kor., hátralék 2.226.172 kor. Ezen kívül még 30 ügyet adott elő.

Dániel Imre kir. ügyész jelenti, hogy a fogházak állapota rendes.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy több iskolát vizsgált meg. A havasi iskolák épülete megfelelő, a tanítási eredmény azonban gyenge. minnek oka a lakóházak nagy szétszórtsága. A kozsokányi iskolában a tanítói széklet egy vastag fenyőtönk képezi. Egy Kozsak János nevű 72 éves ember tanít, ki magyarul, németül beszél és francziául is ért. Fizetése: 240 kor. — Némely iskolában, szabálytalanul, már megkezdtek az évfárá vizsgát.

Albert Iván kir. áll. épít. hiv. főnök jelentése szerint az államutak megfelelő karban voltak. Az állami közutak törzskönyvezése megkezdett. A törvényhatósági utak is megfelelő karban voltak, a drassó—bervei uton 3 műtárgy készült. A felenyed—abrudbányai ut bucsumi szakasza nagy erővel épül. Vizaknán a fürdő előtti ut rendbe lett hozva és két beton műtárgy épül.

Szekely Károly állami állatorvos jelentése szerint lépfene 15, sertésvész 11 esetben fordult elő, tehát több eset fordult elő, mint áprilisben. Az abrudbányai közbáránd építése folyamatban van.

Tornász-ünnep.

A Bethlen-kollégium főgimnáziumának ifjúsága f. hó 6-dikán tartotta meg szokásos tornász-ünnepet a kollégium kertjében nagy érdeklődő közönség jelenlétében. Az ünnep minden részletében igen szépen sikerült.

Szép és meglepőek voltak a nagy tömegek ütemre vezetett együttes mozdulatai, az ügynevezett szabad gyakorlatok. De leginkább felköltötte és lekötötte az érdeklődést a verseny.

1. A versenyfutásban győztesek: Vagner István Ia, Baráth László Ia, idb. Nagy Sándor Ib, Köteles Árpád Ib; Kovács Ödön IIa, Bitai Endre IIa, Szenes Mihály IIb, Szacsvai Pál IIb.

2. A rudmászásban (III-IV. o.) győztesek: Szilágyi Dezső, Kelemen Ferencz, ifj. Ács Endre, Lőrincz Samu, Roman Andor, Szacsvai István, Tabakovics Győző. Szilberstein Imre, Peter Pál, Borbély Andor, Csinnádi Lajos; Márton Dezső, Szekely Sándor, Varga Péter, Dezső József. Komsa Jenő, Szabó Mihály, Huszár Benedek, Kovács Ferencz, Matos Géza.

4. A minta csapat versenygyakorlatok a magasgyújtón (V-VIII. o.) Győztesek: 1. Viski Béla, 2. Szekely István, 3. Barzán Jakab, 4. Kárpáti Zoltán, 5. Ruzsás Dezső, 6. Bangárth István.

5. Gátverseny. (V-VII. o.) Győztesek: I. csapat: Neumaun Jenő V. o. 2. Gálffy Béla V. o. 3. Barzán Jakab V. o.; II. csapat: 1. Bangárth István, 2. Kónya Gyula, 3. Dezső Miklós; III. csapat: Irsay Mihály, 2. Agyagási Elek, 3. Szabados Béla.

6. Magasugrás (verseny) (V-VIII. o.) Győztesek: 1. Bangárth István VI. o. 150 cm. 2. Gálffy Béla V. o. 145 cm. 3. Dezső Miklós 140 cm.

7. Versenymászás kötélen (V. o.) Győztesek: Bródy István, Végh Tibor, Veres Iván, Kiss Sándor.

8. Kötélhúzás. V. és VI. o. verseny-csapata. Helyből győztes a VI. o. csapata, nekifutással eldöntetlen.

9. Hátarvédő: V-VI. és VI-VII. verseny-csapata. Győzelem VI. contra V. 2: 0. VI. contra VII. 0: 1. Legszabályosabban és legszebben játszott a VI. o. verseny-csapata.

A 3. pont alatt Ia, Ib játszott kör futót, IIa, IIb. o. „Üsd a harmadikat”; a 4. pont alatt a III. o. kanászost; a 6. pont alatt a IV. o. kótyát.

Az egész ünnepély rendezése és szabatos lefolyása Szekely János tornatanár érdeme, ki a testnevelésben nagy buzgóságot fejt ki. Elismerés illeti minden ténylező részéről.

Vegeyes hírek.

— **Hymen.** Dr. Garda Kálmán ügyvéd, vármegyei tisztifőgyész, köz- és társadalmi életünk kiváló tehetségű kedvelt, tekintélyes alakja, amint örömmel értesülünk jegyet váltott Molnár Böske k. a-nyal, Molnár Hugó ref. lelkész leányával. Fogadja a t. jegyespár meleg üdvözlését és szerecsenkívánatainkat.

— **Tanárválasztás** a kollégiumban. A Bethlen-főtanoda előjárósága f. hó 9-én tartott gyűlésében a következő tanévre helyettes tanárokat alkalmazta a gimnáziumhoz: Dóczy Ferencz, Kovács Kálmán, Borbély Gyulát, Járai Istvánt; az ének- és zenei tanszerekre megválasztotta Balogh Zsigmondot.

— **Halálozás** Zabolai Kovács Mihály birtokos életének 63-ik, boldog házasságának 37-ik évében f. évi június hó 8-án este 11 órakor hosszú szenvedés után meghalt. Temetése a ref. egyház szertartása szerint f. hó 10-én délután 4 órakor lesz tövis-utcai lakásáról.

— **Közgazdasági előadó.** A földmivelésügyi miniszter lovag Vincze Miksa diódi nagybirtokost Alsó-Fehér vármegye közg. bizottságába közgazdasági előadóvá nevezte ki.

— **A Bethlen-kollégium főgimnáziumának** „Kemény Zsigmond önképzőköré” 1909. június hó 13-án délután 4 órakor a kollégium dísztermében tartja évfárá ünnepélyét, megemlékezve újjászervezése 50-ik és Petőfi halála 60-ik évfordulójáról.

— **A koronázás évfordulóját** szépen sikerült ünnepélyleg ült meg a polgári leányiskola. Műsor volt: 1. Himnusz. Karének 2. Jó királyunk soká éljen. Erdélyi Z. Szavolta Henzeli E. III. o. növ. 3. A koronázásról felolvasott Báthory J. IV. oszt. növ. 4. Nemzeti ünnep, írta Rudnyánszky Géza, szavolta Göllner J. IV. o. növ. 5. Királydal Nágeli—Chován. Karének. 6. Elnöki jelentés, Fekete E. munkatanf. növ. 7. Titkári jelentés, Sombory Sarolta munkatanf. növ. 8. A régi könyv, írta Várady A. szavolta Jancsó M. IV. oszt. növ. 9. Tompa költészete, felolvasta

Sebesy J. munkatanf. növ. 10. Kurucz dalok, czimbalmon játszta Jancsó M. IV. oszt. 11. Zsuzsanna levele Florentinához Tompatól, szavolta Lázár E. munkatanf. 12. Florentina levele Zsuzsannához, szavolta Fekete E. munkatanf. 13. Nem törődve. Zsaskovszky. Énekelte a IV. osztály.

— **Művész-est.** Svárdström Valborg, a világhírű svéd művész kedden este tartotta meg hirdett hangversenyét városunkban. Nem mondunk mi sem újat, ha azt írjuk a szép művésznőről, hogy hozzá hasonló nincs több. Egyszerűen bámulatos. Gyönyörű szép koloraturhangja a természetadta tiszta erőforrásból tör elő és ezt páratlan változatokban érvényesíti, tetezve szép előadói játékaival és bájos megjelenésével. Csalogánya ő ma már az egész világnak, ahol hangját hallották, nemcsak a svédeknek. Különösen sok tapsban, éljenzésben volt része, mikor svéd dalait, Mignon Románcait és Tarnay Ősz utóját magyarul énekelte. A szép művésznőt virágokkal halmozta el közönségünk. A kíséret is művészi volt, amiért Taruay Alajos zongoraművész kiváló tehetségét felesleges is dicsérni. Elismeréssel kell szólni Földes könyvkereskedőről, hogy az idén már a második hangversenyre nyert meg kiváló művészeket, hogy városunk közönségének legyen alkalma a magasabb, a fejlettebb ének-zeneművészet megismerésében, meghallgatásában. Igazán kár, hogy áldozathozását most sokan, igen sokan nem méltatták, nem támogatták.

— **A Kemény Zsigmond Önképzőkör Emlékkönyve.** A Bethlen-koll. főgimnáziumának Kemény Zsigmond Önképzőköre folyó hó 13-án ünnepli meg alapításának 118-ik, s újjászervezésének 50-ik évfordulóját. Ezen alkalomra a kör emlékkönyvet ad ki, mely a Bethlen-kollégiumi önképzés történetét, a lefolyt felszázad kiválóbb önképzőköri munkásainak dolgozatait, s a volt tagok emléksorait foglalja magába. A könyv 12 iv terjedelmű, a sajtót már elhagyta, s az emlékünnap után küldetik szét az előfizetőknek, s részben bocsátatik könyvtári forgalomba Földes Ede nagyenyedi könyvkereskedő útján. Ára 3 korona.

— **Az iparteület** vasárnap kitünően sikerült nyári táncmulatságot rendezett a setatéren. Délután az önk. tűzoltó-egyesület zenekara sétazenetet adott, melyen nagy közönség vett részt, élvezettel hallgatva a tűzoltók ügyes játékát. A táncmulatság este fel 9 órakor kezdődött, melyet megelőzött a daloskör vegyeskarának és Csiky István úrnó szép éneke, a dalkör zenekarának kíséretében, és Szekely Albert hatásos szavolata. A tánc hajnalig tartott jó kedvvel. Az iparosok segély-alapjára jelentékeny összeg jutott a bevételből.

— **A tanítóképző intézet** ifjúságának tornavizsgálója ma (csütörtökön) d. u. 5 órakor tartatik meg a kollégium tornakertjében, melyre ez uton az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az Igazgatóság. Kedvezőtlen idő esetén vasárnap d. u. 5 órakor lesz.

— **Mozgóképek.** A szenatéri hatalmas modern puyvasátorban sok szép mozgófénykép kerül bemutatásra, melyeket mindennap nagy közönség néz végig. A tájképek tanulságosok, a humoros képek pedig mulattatók. Kérjük Tóth Emil igazgatót, hogy minél több magyarországi nevezetes tájképet mutasson be az ifjúság tanulására.

— **Rövid hírek.** Borbándon Fára Antal nevű 76 éves öreg ember május 29-én kiment a Maros melletti tagjára s onnan el-

tűnt. Azóta keresik. — Marosvásárhelyen az ügyészség pénztárából 5000 koronát loptak el; az elnöki pénztárt is megpróbálták kirabolni, de nem sikerült. A betöréssel egy ott elítelt Eudes Árpád nevű fegyenczet gyanúsítanak, ki a télen szökött meg a nagyenyedi fegyházból.

— **A nagyenyedi állami polgári leányiskola évről-évre vizsgálatainak sorrendje:** Junius hó 15-én d. e. 10 órától a reform. tanulók hittan vizsg. 19-én d. e. 10 órától az ágost. evang., a róm. kath., a görög kath. és izraeliták hittan vizsgája. 20-án d. u. 5 órától az I, II, III, IV. o. torna-vizsgálata. 21-én d. e. 8—11-ig az első o., 3—6-ig a II. o., 22-én d. e. 8—11-ig a III. o., d. u. 3—6-ig a IV. o. vizsgálata. 24-én d. u. 4 órától évről-évre iskolai ünnepély. 25-én d. e. 8—12-ig magántanulók írásbeli vizsg. 26-án d. e. 8—12-ig magán tanulók szóbeli vizsg. A munka- és rajzkiállítás június 20-tól kezdődőleg az évről-évre ünnepélyig nyitva lesz.

— **A főgimn. Vallásos Kör** f. hó 6-ikán tartott évről-évre összevetelén a Kalvin-alap javára önkéntes adományokból begyűlt 7 k. r. 80 fill. — Fogadják a szíves adakozók a Kör halás köszönését. Bihari Kálmán pénztáros.

— **A debreczeni székelykongresszus** f. hó 1. és 2. napjain folyt le. Debreczen város közönsége a saját nagyságához méltó vendégszeretettel fogadta a székelyeket. Minden érzésben, gondolatban azonosította magát a székelykérdésekkel. A kongresszuson Romániából és az erdélyi részekből körülbelül 500 vendég és 111 egyesült képviselve, köztük 64 székelytársaság.

— **A városok évkönyve.** A magyar városok országos kongresszusának határozata folytán a 27 törvényhatósági és 109 rendezett tanácsú városok közállapotairól három evankint külön statisztikai évkönyv fog kiadattatni, melynek szerkesztésével Budapest székesfőváros statisztikai hivatala bízott meg. Az évkönyvnek az a célja, hogy a városok a bennök összpontosuló szellemi és anyagi erőt oly módon juttassák kifejezésre, mely minden kétkedő vagy ellenséges nézetet elhallgattatni képes és amelyel kimutatható, hogy az eddig annyira mellőzött városi népesség a nemzetnek más sokkal jobban দে- delgetett osztályaival szemben mily nagy jelentőségű kulturális működést fejt ki.

— **Élelmiszerek hamisítása.** Igen fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy az emberi fogyasztásra szolgáló élelmiszerek, az állati takarmányok, a termelésre szolgáló vetőmagvak és a föld termőképességének fenntartására szolgáló műtrágyák hamisítatlanul és tisztán és a jelzett vagy megkivánt értéknek megfelelően kerüljenek forgalomba, de nemcsak az egyes cikkek vevők vagy fogyasztók, hanem egész közgazdaságunk érdekében áll az, hogy a magyar termékek hamisítatlansága és jó híre biztosítsák, annál is inkább, mert a nyugati államok a mezőgazdasági termények és élelmiszerek hamisítása ellen mind szigorúbb törvényeket hoznak, és féltik, hogy a hamisítások miatt

hírnevükben megfogyatkozott paprika, liptói turó és vaj stb. a külföldi piacokról kiszorulnak. A földművelésügyi miniszter ezeket tartva szemelött újabb rendeletében szigorú intézkedéseket tesz, hogy a élelmiszerek hamisítása megakadályoztassék és ellenőriztessék. Ezt pedig úgy éri el, hogy szemléket tartat hivatalos közegeivel. — Várme- gyénk területén a fentiek ellenőrzésével Fa- biny Rudolf dr., a kolozsvári vegykísérleti állomás főnöke és Lossonczy Ernő kir. vegyész bízott meg.

— **Borkivitel.** A szőlős gazdákat érdeklí, hogy tőlünk a Németbirodalomba küldendő bor és must küldeményeket csak úgy fogadják el, ha azokhoz a kolozsvári, debreczeni, kassai, pesti, keszthelyi vagy magyaróvári áll. vegykísérleti állomások vegyelemzési bizonylatot csatolják. Ellenben az ottani vámhivatalok veszik vegyelemzés alá, ami természetesen költségesebb.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

A „Marosújvár“ 1909. június 3-án megjelent számának nyilttéri „Jegyzőkönyv“ rá- galmazó és becsületsértő kitételei miatt megbízásom folytán dr. Schwarz Miksa kolozsvári ügyvéd úr a büntető feljelentést a kolozsvári kir. ügyészségnek nevében megtette. Marosújvárt, 1909. június 8-án.

149 1—1

Jónás Izidor,
hitközségi elnök.

* Ezen rovatban közltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőtesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyzék ingyen küldetik.

KRISTÁLY

szénsavnyomás
alatt töltött

forrásásvíz.

Étvágyat javít, Gyomorrontást megakadályoz.

Kapható minden jobb fűszer- és vegyeskereskedésben.

Főraktár:

Grünfeld Dávid utadai özégnél, Nagyenyeden.

126 11—17

HIRDETÉSEKET

legolcsóbban
a lap kiadóhivatala
vesz fel.

Kiváló minőségű vadászfegyverek,

revolverek,

Elsőrendű gramfonok,

cimbalmok,

hegedűk,

oiterák,

fuvolák,

harmonikák

és egyéb hangszerek,

Modern fényképező gépek,

látcsövek,

alpacca ezüst készletek,

bőröndök,

és az összes magyar szépirodalmi művek

csekély havi részletfizetés mellett

beszerezhetők

Aufrecht és Goldschmied b.t.

nagyáruházában

Budapest, Rákóczi-út 26.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

WINKLER JÁNOS

villanyvilágítási szaküzlete

NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeték és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

659. 1909. véghr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 144. sz. végzése következtében dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Singer et. comp. cégéjé javára 310 kor. 69 fill. s jár. erejéig 1909. évi február hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1339 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: bolti árucikkek, kufferek, paplanok, vászon stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1909. évi V. 144. sz. végzése folytán 310 kor. 69 fill. tökéletesítés, ennek 1908. évi november hó 20. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségei erejéig, Nagyenyeden az alperes üzlethelyiségében 1909. évi június hó 28-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsúron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyeden, 1909. évi június hó 1-én

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

148 1-1

Sz. 688.-1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balazsfalvi kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krisán Szivuné szül. Munteán Veronika végrehajthatónak Kalu Miklós és Kalu Vazul veresegyházi lakosok végrehajtási szenedők elleni 98 korona 30 fillér s járuléki iránti végrehajtási ügyében Kalu Miklós és Kalu Vazul veresegyházi lakos végrehajtást szenedőknek a veresegyházi 197. számú tjkvben A + 2. r. sz. 262., 263. hr. sz. alatt foglalt sövényházas telkükre (92 és 93 összeírási szám alatt) egészben 640 korona, A + 3. r. sz. 536 2. hr. sz. szántóföldre egészben 4 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi június hó 19-ik napjának délelőtti 10 órákor Veresegyháza községhez tartó nyilvános árverésen a kikiáltási ár felén illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az a ki a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléká szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a köteletségnek eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad és az árverésen mely azonnal folytatandó, többé részt nem vehet.

Árverezni szándékozók, a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. törvényzikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a ki küldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek alulírott telekkönyvi hatóságnál és Veresegyháza községhez tartó megtekinthetők.

A kir. járásbírósnak mint telekkönyvi hatóság.

Balazsfalva, 1909. évi február hó 22. napján.

Horváth,
kir. járásbíró.

146 1-1

	
<p>Nagyenyedi Kisagító Takarékpénztár r.-t.</p> <p>Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.</p>	
<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési díj mellett.</p> <p>Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítole.</p> <p>Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Uzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>
<p>Nyitva áll hétköznap d. e. 9—12-ig, d. u. 3—4-ig.</p>	

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzalogkölesönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

<p>A. 5 1/4% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.</p> <p>b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.</p> <p>B. 5 1/2% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.</p> <p>a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.</p> <p>b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.</p> <p>C. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.</p>	<p>b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.</p> <p>c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.</p> <p>D. 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.</p> <p>a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.</p> <p>b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.</p> <p>c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.</p> <p>d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.</p>
--	--

Valamennyi kölcsön — az egyszerűségekre — fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet l. fajtízta anyagra.

NAGYENYED-re

Alsófehér m. **Gyümölcsfák,** dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvaesemetékben nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland Cementet ajánl olesó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható KLEMM PÁL cégnél Szentkirály-utca 128.

Nyomtatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnyomtatás Rt. Könyvnyomdájában Nagyenyeden